

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ
ХУРЛЫН ДАРГА САНДАГИЙН
БЯМБАЦОГТ ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

Төрийн ордон, Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай,
6 дугаар хороо, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар хот, 14201
Утас: (976-51) 26 08 17, Факс: (976-51) 26 24 08,
Цахим шуудан: info@cabinet.gov.mn,
Цахим хуудас: www.mongolia.gov.mn

2026.06.26 № 3Г-1/72

танай _____-ны № _____-т

Асуудал зөвшилцөх тухай

Монгол Улсад Францын хөгжлийн агентлагийг үүсгэн байгуулах, үйл ажиллагааг нь зохицуулах тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэн дэмжээд Улсын Их Хурлын холбогдох Байнгын хороодтой зөвшилцөхөөр хүргүүлж байна.

Байнгын хороодын хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Хавсралт 3Н... хуудастай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Н.УЧРАЛ

000264001465

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛЭЭС

Монгол Улсын Засгийн газрын 2026 оны 06 дугаар сарын 24-ний өдрийн 26 дугаар хуралдааны тэмдэглэлд:

“17.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: Монгол Улсад Францын хөгжлийн агентлагийг үүсгэн байгуулах, үйл ажиллагааг нь зохицуулах тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төсөл

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь: Монгол Улсад Францын хөгжлийн агентлагийг үүсгэн байгуулах, үйл ажиллагааг нь зохицуулах тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийг хэлэлцэн дэмжээд Улсын Их Хурлын холбогдох Байнгын хороодтой зөвшилцөхөөр тогтов.” гэжээ.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГ ЭРХЛЭХ ГАЗАР

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE FRENCH REPUBLIC
AND
THE GOVERNMENT OF MONGOLIA
ON THE ESTABLISHMENT AND ACTIVITIES
OF
THE *AGENCE FRANCAISE DE DÉVELOPPEMENT*, PROPARCO AND EXPERTISE
FRANCE
IN MONGOLIA

THE GOVERNMENT OF THE FRENCH REPUBLIC

AND

THE GOVERNMENT OF MONGOLIA

Hereinafter referred to for the purposes of this Agreement as the “**Parties**”.

Recalling that France and Mongolia are committed to strengthen their ties of friendship and cooperation, and to build strategic partnership;

Welcoming the common desire to intensify and expand economic and financial cooperation between the two countries;

Recognizing that the *Agence française de développement* (hereinafter referred to as the “AFD”) and its subsidiary specialized in financing private sector development, the *Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Économique* (hereinafter referred to as “PROPARCO”), as well as *Expertise France*, its other subsidiary, specialized in promoting technical assistance and French expertise abroad (hereafter referred to as “**EXPERTISE FRANCE**”) forming the AFD Group (hereinafter the “**AFD Group**”) are developing their activities in the territory of Mongolia; and that, throughout the remainder of this Agreement, the term “AFD Group” will refer to the three entities constituting the AFD Group (AFD, PROPARCO and EXPERTISE FRANCE), individually or collectively ;

Recalling that the AFD Group is central to the French official assistance provision for developing countries and that it is active in more than 150 countries thanks to its network of over a hundred local representations;

Recalling that the AFD, an industrial and commercial public establishment under the supervision of the French State and whose statutes are defined in the French *Code Monétaire et Financier*.

- fights poverty, supports economic growth and participates in preserving global public goods in developing countries, emerging countries and French overseas territories;
- is supervised by the French Ministry for Europe and Foreign Affairs and International Development, the Ministry of the Economy, Finance, and industrial and digital Sovereignty, and the Ministry of the Interior and Overseas Territories; it implements French development assistance policy and acts under the control of and in close collaboration with these Ministries;
- is active primarily in the framework of the priority investment programme of the host States through grants, long term loans and guarantees granted to the State, to local government bodies and to public financial institutions and businesses, or in the form of purchase of stakes in businesses operating in its areas of intervention;
- also offers consultancy, training and technical assistance services;

Recalling that PROPARCO, created in 1977 in the form of a company under French law:

- is the French financial institution for development, with a majority stake held by the AFD;
- is an operator of France’s development policy in the areas of development and international solidarity, as described in the French Law no. 2021-1031 of August 4, 2021 on inclusive development, and the fight against poverty and global inequalities, published in the *Journal officiel de la République Française* on August 5, 2021;
- is administered by AFD and closely controlled by the French State, as evidenced in particular by the presence on its Board of Directors of representatives from the

Ministry in charge of finance, Ministry in charge of foreign affairs and of a State Commissioner.

- has the primary goal of promoting private investment in emerging and developing countries to support growth, sustainable development, and the achievement of the Sustainable Development Goals (SDGs);
- funds economically viable, socially equitable, environmentally sustainable and financially viable operations;
- invests in a geographical area extending from the major emerging countries to the poorest countries, with high social and environmental responsibility requirements;
- offers a comprehensive range of financial instruments to help address the specific needs of private investors in developing countries (loans, equity capital, quasi-equity instruments, guarantees, technical assistance, etc.);
- intervenes only where no other local financial institution is capable of offering similar financial products or services or when such local financial institutions need additional support in order to provide financing;

Recalling that its other affiliate, EXPERTISE FRANCE, an entity fully integrated into the AFD Group in accordance with the provisions of Law No. 2021-1031 of August 4, 2021 on programming for inclusive development and the fight against global inequalities, with the role of operator of the French State for technical cooperation:

- carries out, under the law, a recognized public service mission. Its core activity is to design and implement projects and mobilize highly qualified expertise (including Experts and Technical Assistants deployed upon request of the State), in the main areas of public policy such as governance, security, climate, health, education, culture, etc. Its activities are financed by bilateral and multilateral donors, mainly the French State - through the Agence Française de Développement in particular, and the European Union, for which EXPERTISE FRANCE may act as an implementing agency and delegated donor;
- supports its partners (mainly governments, but also regional organizations, local authorities and civil society organizations) to strengthen their institutions, policies and the expertise of their agents. To do this, it offers a wide range of activities, including: mobilization of expertise, organization of workshops, seminars, training, study visits, provision of grants, supply of goods and works. It ensures, with national counterparts, the specification of needs, monitoring and final evaluation of completed projects.

Recalling that it is in the common interest of the Parties to conclude this Agreement in order to allow the AFD Group to provide its financial and technical assistance in Mongolia in accordance with the economic and social development goals of Mongolia;

Recalling that the Government of Mongolia wishes to define the framework for AFD Group's activities in order to facilitate the fulfilment of its mission in the framework of the development financing policy of Mongolia;

Consequently, on the basis of respect for the principles of independence, sovereign equality and non-interference in internal affairs, the Government of the French Republic and the Government of Mongolia have agreed as follows:

ARTICLE 1. PURPOSE OF THE AGREEMENT

AFD Group is authorized to provide its financial and technical assistance and invest in Mongolia as defined in this Agreement.

The purpose of this Agreement is to specify the regime applicable to the activities of the AFD Group in Mongolia, as described in Article 3.1, and to the establishment of the AFD Group offices as mentioned in Article 7.1. It defines, *inter alia*, the legal, tax and financial rules applicable to the activities of the AFD Group in this country and to the status of the AFD Group offices.

ARTICLE 2. LEGAL STATUS OF THE AFD GROUP

2.1 The AFD Group entities shall enjoy the legal personality and capacity and may, in particular enter into contracts and agreements, acquire, lease and dispose of movable and immovable goods (with the exception of any land), employ staff of any nationality, as well as take legal actions in Mongolia and carry out any action or procedure necessary for the performance of its missions as described in this Agreement.

2.2. For all transactions contemplated in Article 2.1, the AFD Group will do its utmost to settle the monetary obligations in the national currency of Mongolia, except for transactions which, by their nature or by custom (such as contracts with non-resident, the procurement of foreign goods or services, or international financing obligations), are to be settled in foreign currency (including Euros or US dollars).

ARTICLE 3. AUTHORIZED ACTIVITIES OF THE AFD GROUP IN MONGOLIA

3.1 AFD's operations and their selection of projects and entities for financing in Mongolia are bounded by the priorities outlined in the Government of Mongolia's prevailing short-term, medium-term, and long-term developmental policy and planning documents.

3.2 The AFD Group may, pursuant to the provisions of this Agreement, carry out its statutory duties described in the preamble, as mutually agreed hereinafter by the Parties. More specifically, the AFD Group can:

- a) provide financial support as loans, grants or guarantees in Euros, US dollars or in any other currency agreed by the Parties, and any form of financial or technical assistance to Mongolia and to public authorities, to public or private businesses, as well as to national, foreign or international public or private associations or organizations, or to any legal entity headquartered in Mongolia, including any banking or financial institutions;
- b) acquire any stakes in the equity of all companies from any seller, to invest in investment funds, and to transfer or dispose of such stakes, subject to applicable Mongolian laws and any regulatory requirements.
- c) provide consultancy, technical assistance, training, study services, or the supply of goods and works for public or private entities.

3.3 Each of the aforementioned activities shall be the subject of a specific contract defining the obligations and commitments of the parties concerned by the activity or operation in question. Each Party undertakes to make its best efforts to facilitate the

achievement of any formalities required to ensure the validity or entry into force of such contract in accordance with respective domestic laws and regulations of the Parties.

- 3.4 The financing agreements concluded by AFD in Mongolia, for the purpose of carrying out the financial assistance as provided for under Article 3.2 (a), namely loans, guarantees and grant agreements, of this Agreement, shall be governed by French law.
- 3.5 The activities of AFD Group in Mongolia are authorized under Article 3.2 and, therefore, do not require further authorizations, except for sovereign loans intended for Mongolia, which remain subject to prior ratification by the Parliament of Mongolia for their effectiveness.

ARTICLE 4. NATURE OF AFD AND PROPARCO ACTIVITIES IN MONGOLIA

The authorized activities and operations of AFD and PROPARCO under Article 3.2 of this Agreement are decided and realized from their headquarters situated in France and, as such shall be considered as cross-border operations. Thus, AFD and PROPARCO, and their Representations, as the case may be, do not have the status of a bank or any other financial institution in Mongolia.

ARTICLE 5. CONVERTIBILITY AND TRANSFERS

5.1 Under this Agreement, the AFD Group is authorized to:

- (i) hold bank accounts in Mongolia in any available currency,
- (ii) convert into foreign currencies, at the applicable rates based on the exchange rates published by the Central Bank of Mongolia through authorized banks on the date of conversion, unless otherwise agreed by the Government of Mongolia and AFD Group, any sum due to the AFD Group, in particular sums corresponding to the repayment of financing, both in principal and interest, late payment interest, incidental fees, as well as any other sum due as a result of the exercise or implementation of the AFD Group's activities in Mongolia, and
- (iii) freely transfer outside of the territory of Mongolia any sums in foreign currency, as referred to in the second indent of this Article 5.1.

5.2 The beneficiaries of the financing granted by the AFD Group, the guarantors of such financing, and any intermediary bank responsible for the transfer of funds, also benefit from the provisions of Article 5.1.

5.3 At the request of the borrower or the beneficiary of the financing granted by the AFD Group, the AFD Group is authorized, in the implementation of any financial operation, direct payments to the service providers of the borrower or beneficiary concerned, not established within the territory of Mongolia.

5.4 Banks duly authorized to operate in Mongolia are authorized to:

- (i) convert tugriks received from the debtors of the AFD Group into Euros, Dollars or other available freely convertible currency, at the applicable rates based on

the exchange rates published by the Central Bank of Mongolia through authorized banks on the date of conversion, unless otherwise agreed by the Government of Mongolia and AFD Group, and

- (ii) transfer these foreign currencies to the bank accounts of the AFD Group in France or abroad.

5.5 In the event that banks in Mongolia refuse to carry out, or do not have sufficient foreign currency to carry out a conversion or transfer, or if for whatever reason a conversion or transfer is not carried out by banks in Mongolia because they are not authorized to convert the tugriks of the AFD Group and to transfer them abroad, the Government of Mongolia, in respect of sovereign financings entered into by it, shall do its utmost, as quickly as possible and taking the appropriate steps, (i) to convert the tugriks into foreign currencies at the applicable rates based on the exchange rates published by the Central Bank of Mongolia on the conversion date and (ii) shall carry out their transfer through the Central bank of Mongolia, pursuant to this Agreement, to the foreign bank accounts of the AFD Group.

ARTICLE 6. TAX STATUS

6.1 The following types of taxes may be eligible to exemption: (i) value-added tax (VAT), (ii) customs duties identified in the respective loan agreement.

Such exemptions shall apply only to goods, products, equipment, works, and services (including consultancy services) directly financed from the proceeds of the public sector financing agreement.

Any exemption shall apply only to the extent provided for in the loan agreement, and following its ratification by the Parliament of Mongolia (the State Great Khural). No other taxes or charges shall be exempted beyond those expressly stipulated in the ratified loan agreement, without prejudice to Article 6.2 below.

6.2 AFD and Proparco shall be considered as credit institution for the purpose of Article 11(3) (c) of the Convention between the Government of the French Republic and the Government of Mongolia for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion and Fraud with Respect to Taxes on Income and on Capital (the "DTT Agreement"). Accordingly, Mongolia shall not impose tax on interest and fees paid or transferred to AFD and Proparco under the DTT Agreement.

6.3. All goods, products, equipment or services financed through grants, in particular those procured for the implementation of Expertise France's activities listed in Article 3.2(c), shall be exempt from value-added tax, customs duties, and any other applicable charges, in accordance with procedures established under local law.

6.4 AFD Group entities and their Representative(s) shall not be considered to have the status of permanent establishment in Mongolia for the purposes of tax regulations.

ARTICLE 7. LOCAL REPRESENTATION OF THE AFD GROUP – STATUS OF EMPLOYEES

7.1 Representation(s) of the AFD Group in Mongolia

- a) The AFD Group entities are authorized, to open one or several representation(s) in Ulaanbaatar (hereinafter referred to as the "Representation(s)") or in any other place in Mongolia with prior consent of the Government of Mongolia.
- b) The Government of Mongolia shall facilitate the opening and functioning of any Representation in accordance with the domestic laws and regulations of Mongolia, it being understood that this shall not affect the rights and privileges granted under this Agreement.
- c) The Representation(s) of the AFD Group entities in Mongolia shall be responsible for the identification of projects that the AFD Group entities may implement in Mongolia, for the preparation and for the negotiation of the documents connected with these projects, as well as for monitoring their implementation.

The Representation(s) of the AFD Group shall carry out its (their) activities in accordance with the Agreement.

- d) Any Representation shall enjoy the following facilities:
 - the Representation shall be exempt from customs duties and, if applicable, value-added tax in respect of importation or purchase of : (i) the personal and household effects of all Expatriate Employees of the Representation (including furniture, household goods and other goods for their personal use or consumption, as well as a car for each Expatriate Employee of the Representation), (ii) all furniture and equipment for the Representation, including official cars, under this Agreement;
 - the equipment and motor vehicles mentioned above shall be subject to payment of all taxes, including customs duties, if they are subsequently sold or transferred within Mongolia to individuals and entities not entitled to exemption from such taxes or similar privileges;
 - the Representation, its premises, properties and assets shall be exempted from search, confiscation, requisition and expropriation;
 - the correspondence and archives of the Representation and, more generally, all documents belonging to it or held by it shall be inviolable and the authorities in Mongolia shall not enter the premises of the Representation without the prior consent of the AFD Group;
 - the debts, claims or other obligations resulting from credit agreements, grants or guarantees provided or managed by the AFD Group shall enjoy absolute protection from any form of confiscation, attachment or measure of forced execution of any nature carried out against the AFD Group or its Representation.
- e) The Government of Mongolia undertakes not to nationalize or expropriate the assets or funds of the AFD Group or of its Representation(s) and not to take any action with the consequence of the impossibility of enjoyment of these assets or funds of the AFD Group or its Representation(s).

If for reasons of justified general interest, any such measure or action is taken, then adequate compensation shall be accorded to the AFD Group without delay and in a freely convertible currency. The financial compensation shall be agreed mutually, at the independently determined market price, and accepted by the Parties.

- f) At the request of the Government of Mongolia, the AFD Group will, in a spirit of cooperation and good faith, endeavor to provide relevant information on its activities in Mongolia.

7.2 Expatriate personnel of the AFD Group

- a) The AFD Group shall determine the number and the qualifications of the members of its personnel who do not hold the nationality of Mongolia and who are not holders of resident visas for Mongolia (hereinafter referred to as “Expatriate Employees”) which it deems necessary for the good running of its Representation(s).

The AFD Group directly provides Expatriate Employees with a corporate social security system that provides a level of coverage at least equivalent to that of the general French social security system for sickness, maternity, paternity, disability, work-related accidents, occupational diseases and old age.

Expatriate Employees are not subject to the Mongolian social legislation; in particular, they are exempt from affiliation to the Mongolian social security system and from payment of social security contributions borne by the employee.

All salaries, allowances and expenses of the Expatriate Employees shall be the responsibility of the AFD Group and shall be exempt from income tax or any other form of taxation or social security contributions in Mongolia.

- b) The Government of Mongolia shall facilitate the entry, stay, residence, freedom of movement and exit formalities of Expatriate Employees and their family members, including their spouse or partner, parents, grandparents, and children.
- c) The Government of Mongolia shall grant the following facilities to Expatriate Employees and their family members, including their spouse or partner, parents, grandparents, and children:
 - issuing of an entry permit and multiple entry visas and the issuing of residence permits for the territory of Mongolia;
 - right to import their personal and household effects free of duty when first taking up their post in Mongolia;
 - issuing of any authorization necessary for the free transfer of personal belongings to or out of Mongolia;
 - issuing, to the spouse or partner of the Expatriate Employee, of a work permit valid for the same period as the visa or the entry permit of the Expatriate Employee concerned, allowing him or her to work in Mongolia.
- d) The Government of Mongolia shall grant to Expatriate Employees immunity of jurisdiction only for acts performed in their official capacity. This immunity shall not exempt them from the jurisdiction of the French Party.

7.3 AFD Group personnel of Mongolian nationality or resident of Mongolia

In the context of its activities in Mongolia, the AFD Group may employ staff who are nationals or residents of Mongolia in accordance with legislation and regulations in Mongolia concerning labour law and social security.

7.4 Temporary missions to Mongolia

In order to accomplish its activities in Mongolia, the AFD Group may send temporary missions to Mongolia or mandate international consultants (the “Temporary Experts”).

The Government of Mongolia shall take the steps needed for such Temporary Experts members of temporary missions to receive, in a timely manner, the authorizations required for their entry to, stay in and exit from the territory of Mongolia.

The Government of Mongolia shall grant to members of temporary missions immunity from jurisdiction for acts performed in their official capacity. This immunity shall not exempt them from the jurisdiction of the French Party

ARTICLE 8. IMPLEMENTATION OF THE AGREEMENT

8.1. In order to facilitate the procedures of the AFD Group for the implementation of its activities, Mongolia shall communicate, in accordance with domestic laws and regulations, all necessary information to its entities in order to enable full implementation of this Agreement promptly and take all necessary measures required to that effect.

8.2. Starting from the entry into force of this Agreement, the AFD Group may present this Agreement, whether by reference or by means of a copy, before any authority, official and, more generally, before any public administration of Mongolia. In order to enable the beneficiaries of financing from any entity of AFD Group or its co-contractors to request the implementation of the rights contained in this Agreement, the AFD Group is authorised to communicate a copy of this Agreement to such beneficiaries or co-contractors in order that they may produce it before the authorities concerned.

ARTICLE 9. ENTRY INTO FORCE, DURATION, TERMINATION AND AMENDMENT

9.1 Entry into force

Each Party shall notify the other in writing of the completion of the constitutional procedures required concerning the entry into force of this Agreement, which shall take effect the first day of the second month after the day of receipt of the last notification.

Immediately after the entry into force of this Agreement, the Government of Mongolia shall, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations, proceed with the registration of this Agreement with the United Nations Secretariat. The Government of the French Republic will be informed of this registration by the

transmission of the United Nations registration number as soon as confirmation from the United Nations Secretariat has been received.

This Agreement shall apply to the ongoing contracts concluded by the entities of the AFD Group in Mongolia, as authorized by the Government of Mongolia, and strictly for the implementation of activities permitted under Article 3.2 of this Agreement.

9.2 Amendments to this Agreement

The Parties may amend this Agreement at any time in writing by mutual agreement. Any amendment shall enter into force after the accomplishment by each Party of the internal procedures required for it and shall be fully part of this Agreement.

9.3 Settlement of disputes

Any dispute between the Parties arising from the interpretation or implementation of this Agreement, its potential additional agreements or any issue relating to the AFD Group, the Representation(s) or relations between the Government of Mongolia and the Government of the French Republic in relation to this Agreement shall be settled amicably by direct negotiation between the Parties through diplomatic channels.

9.4 Duration and termination

This Agreement is concluded for an indefinite period. It may be terminated at any time by either Party giving six (6) months' written notice notified through diplomatic channels to the other Party. This being the case, the Agreement ceases to apply with a timeliness of six (6) months after the date of receipt of the notification. The termination of this Agreement shall not affect the implementation of specific activities established under it, which shall continue until their full completion in accordance with applicable agreements.

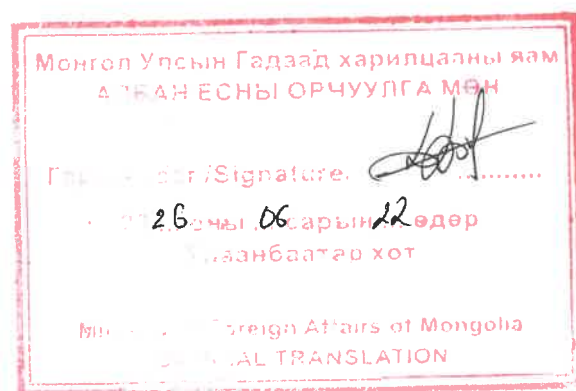
Done at _____, on _____, in three originals, in French, Mongolian and English languages. In case of any divergence in the interpretation of the Agreement, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
MONGOLIA**

**FOR THE GOVERNMENT OF FRENCH
REPUBLIC**

МОНГОЛ УЛСАД
ФРАНЦЫН ХӨГЖЛИЙН АГЕНТЛАГИЙГ
ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ НЬ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
БҮГД НАЙРАМДАХ ФРАНЦ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР
ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

БОЛОН

БҮГД НАЙРАМДАХ ФРАНЦ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ

энэхүү Хэлэлцээрийн зорилгоор цаашид хамтад нь “Талууд” гэж нэрлэнэ.

Монгол, Франц хоёр улс найрамдалт харилцаа, хамтын ажиллагааны хэлхээ холбоогоо бэхжүүлэх, стратегийн түншлэлийг хөгжүүлэх хүсэл эрмэлзэлтэй байгааг дурдаж;

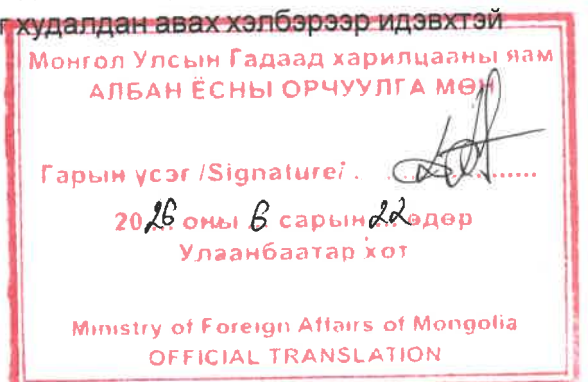
Хоёр улс хоорондын эдийн засаг, санхүүгийн хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэх, өргөжүүлэх нийтлэг хүсэл эрмэлзлийг сайшаан;

Францын хөгжлийн агентлаг (цаашид “ФХА” гэх) болон түүний харьяа байгууллагууд болох хувийн хэвшлийн хөгжлийн санхүүжилтийн чиглэлээрх Эдийн засгийн хамтын ажиллагааг дэмжих, оролцоог хангах компани (цаашид “ПРОПАРКО” гэх), түүнчлэн Францын туршлага, техникийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх чиглэлээрх Экспертиз Франц байгууллага (цаашид ЭКСПЕРТИЗ ФРАНЦ гэх) нь ФХА групп (цаашид “ФХА групп” гэх)-ийг бүрдүүлэх бөгөөд тэдгээр нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаагаа явуулахыг; мөн энэхүү Хэлэлцээрийн хүчинтэй хугацаанд “ФХА групп” гэсэн нэр томьёо нь ФХА группийг бүрдүүлж буй гурван байгууллагыг (ФХА, ПРОПАРКО болон ЭКСПЕРТИЗ ФРАНЦ) дангаараа эсвэл хамтдаа илэрхийлнэ гэдгийг хүлээн зөвшөөрч;

ФХА групп нь хөгжиж буй орнуудад Францын хөгжлийн албан ёсны тусламжийг хэрэгжүүлдэг гол байгууллага бөгөөд 100 гаруй улс орнууд дахь төлөөлөгчийн газруудаар дамжуулж, дэлхийн 150 гаруй оронд үйл ажиллагаа явуулдаг болохыг дурдаж;

ФХА групп нь Францын Засгийн газрын хяналт дор аж үйлдвэржилт болон арилжааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг нийтийн байгууллага бөгөөд дүрэм нь Францын мөнгө, санхүүгийн тухай хуулиар тодорхойлогддог гэдгийг дурдаж, дараахыг тэмдэглэв:

- ядууралтай тэмцэх, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжих, шинээр гарч ирж буй болон хөгжиж буй орнууд, Францын хилийн чанад дахь нутаг дэвсгэрт нийтийн сайн сайхан байдлыг хамгаалан хадгалахад оролцох;
- Францын Европ, гадаад хэрэг болон олон улсын хөгжлийн яам, Эдийн засаг, санхүү, аж үйлдвэр, цахим засаглалын яам, Дотоод хэрэг болон хилийн чанад дахь нутаг дэвсгэрийн яамны хяналт, нягт хамтын ажиллагаа, удирдлага дор үйл ажиллагаа явуулж, Францын хөгжлийн албан ёсны тусламжийн бодлогыг хэрэгжүүлэх;
- хүлээн авагч улсын тэргүүлэх чиглэлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөрийн хүрээнд төр, орон нутгийн засаг захиргааны байгууллага, төрийн болон хувийн санхүүгийн байгууллага, аж ахуйн нэгжүүдэд буцалтгүй тусламж, урт хугацааны зээл, баталгаа олгох, эсхүл бусад чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй бизнес, аж ахуйн нэгжүүдийн хувьцааг худалдан авах хэлбэрээр идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулах;

- мөн зөвлөгөө өгөх, сургалт, техникийн туслалцаа үзүүлэх зэрэг үйл ажиллагааг эрхэлдэг.

ПРОПАРКО нь Франц Улсын хуулийн хүрээнд 1977 онд компани хэлбэрээр үүсгэн байгуулагдсаныг дурдаж, дараахыг тэмдэглэв:

- Францын хөгжлийн төлөөх санхүүгийн байгууллага бөгөөд ФХА нь үүний ихэнх хувийг эзэмшдэг;
- “Journal officiel de la République Française” сэтгүүлд 2021 оны 8 дугаар сарын 5-ны өдөр нийтлэгдсэн, хүртээмжтэй хөгжил, ядуурал, дэлхийн тэгш бус байдлын эсрэг тэмцэх тухай 2021 оны 8 дугаар сарын 4-ний өдрийн 2021-1031 дугаар Францын хуульд туссан хөгжил, олон улсын эв санааны нэгдлийн чиглэлээр Францын хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэгч;
- ФХА-ийн удирдлага дор үйл ажиллагаа эрхэлдэг, Францын Засгийн газрын нягт хяналтад байдаг ба Захирлуудын зөвлөлд Сангийн асуудал эрхэлсэн яам, Гадаад хэргийн асуудал эрхэлсэн яам зэрэг байгууллагын төлөөлөгчид болон Засгийн газрын комиссар оролцдог нь үүнийг нотолдог;
- Тогтвортой Хөгжлийн Зорилтууд (ТХЗ)-ыг биелүүлэхийн тулд шинээр гарч ирж буй болон хөгжиж буй орнуудад тогтвортой хөгжил, өсөлтийг дэмжих чиглэлээр хувийн хөрөнгө оруулалтыг дэмжих үндсэн зорилготой;
- эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, нийгэмд эрх тэгш байдал үүсгэх, байгаль орчинд ээлтэй, санхүүгийн хувьд ашигтай үйл ажиллагааг санхүүжүүлдэг;
- хамгийн орлого багатай орнуудаас эхлэн байгаль орчны болон нийгмийн өндөр хариуцлагатай хөгжиж буй томоохон орнуудыг хамран хөрөнгө оруулалт хийдэг;
- хөгжиж буй орнуудын хувийн хөрөнгө оруулагчдын шаардлагатай хэрэгцээг хангахад туслах санхүүгийн иж бүрэн хэрэгслийг санал болгодог (зээл, хувьцаат хөрөнгө, холимог хэлбэрээр оролцох хэрэгсэл, баталгаа, техникийн туслалцаа гэх мэт);
- зөвхөн тухайн улсын санхүүгийн байгууллага ижил төрлийн санхүүгийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг санал болгох боломжгүй тохиолдолд, эсхүл тэдгээр улс дахь санхүүгийн байгууллагууд санхүүжилт олгохын тулд нэмэлт дэмжлэг шаардлагатай үед хамтран ажилладаг;

ЭКСПЕРТИЗ ФРАНЦ нь 2021 оны 08 дугаар сарын 04-ний өдрийн 2021-1031 дугаар хуулийн дагуу ФХА группийн харьяа байгууллага болж нэгдсэн ба хүртээмжтэй

хөгжлийг дэмжих, дэлхийн тэгш бус байдалтай тэмцэх зорилгоор Франц Улсын техникийн хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлдэг гэдгийг дурдаж, дараахыг тэмдэглэв:

- хуулийн дагуу хүлээн зөвшөөрөгдсөн нийтийн албаны зорилгыг хэрэгжүүлнэ. Үндсэн үйл ажиллагаа нь засаглал, аюулгүй байдал, уур амьсгал, эрүүл мэнд, боловсрол, соёл зэрэг салбар дахь төрийн бодлогод тулгуурласан төсөл боловсруулж, хэрэгжүүлэх, өндөр ур чадвартай мэргэжилтнүүдийг (хүлээн авагч улсын хүсэлтээр илгээсэн мэргэжилтнүүд, техникийн ажилтнуудыг оролцуулан) дайчлах явдал юм. Үүний үйл ажиллагааг хоёр болон олон талт хандивлагчид, ихэвчлэн Франц Улс өөрийн хөгжлийн агентлагаар дамжуулан санхүүжүүлэх бөгөөд мөн “Экспертиз Франц” нь Европын Холбооны хэрэгжүүлэгч агентлаг, төлөөлөгч донор байгууллагаар ажиллаж болно;
- түншүүддээ (гол төлөв засгийн газрууд, мөн бүс нутгийн байгууллага, орон нутгийн засаг захиргаа, иргэний нийгмийн байгууллагууд) өөрсдийн институт, бодлогыг дэмжихэд мөн төлөөлөгчдийнхөө мэргэжлийн ур чадварыг бэхжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлдэг. Үүний тулд мэргэжилтнүүдийг дайчлах, сургалт, семинар, туршлага судлах сургалт зохион байгуулах, буцалтгүй тусламж үзүүлэх, тоног төхөөрөмж, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх зэрэг өргөн хүрээний үйл ажиллагааг санал болгодог. Энэ хүрээнд үндэсний хэмжээний түншүүдтэй хамтран хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлох, хэрэгжиж дуусан төслүүдийн хяналт, үнэлгээг хэрэгжүүлнэ.

Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн зорилтын хүрээнд ФХА групп нь Монгол Улсад санхүүгийн болон техникийн тусалцаа үзүүлэх боломжийг олгох зорилгоор энэхүү Хэлэлцээрийг байгуулах нь Талуудын нийтлэг ашиг сонирхолд нийцэж буйг тэмдэглэн;

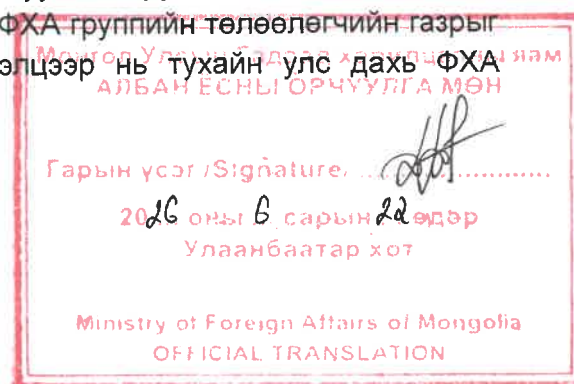
Монгол Улсын Засгийн газраас ФХА группийн үйл ажиллагааны хүрээг тодорхойлж, Монгол Улсын хөгжлийн санхүүжилтийн бодлогын хүрээнд хэрэгжүүлэх ажилд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор ФХА группт тодорхой давуу эрх, чөлөөлөлт олгохыг эрмэлзэж буйг дурдаж,

Тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт эрх тэгш байдал, дотоод хэрэгт хөндлөнгөөс үл оролцох зарчмуудыг эрхэмлэн дээдлэх үндсэн дээр Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хооронд дараах зүйлийг тохиролцов.

1 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛ. ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ЗОРИЛГО

ФХА групп нь энэхүү Хэлэлцээрт зааснаар Монгол Улсад санхүүгийн болон техникийн тусламж үзүүлэх, хөрөнгө оруулалт хийх эрхтэй.

Энэхүү Хэлэлцээрийн зорилго нь 3.1-д заасны дагуу ФХА группийн Монгол дахь үйл ажиллагаанд хамаарах нөхцөл, 7.1-д зааснаар ФХА группийн төлөөлөгчийн газрыг байгуулахад оршино. Тухайлбал, энэхүү Хэлэлцээр нь тухайн улс дахь ФХА

группийн үйл ажиллагаа болон ФХА группийн төлөөлөгчийн газрын статустай холбоотой хууль эрх зүй, татвар, санхүүгийн нөхцөлийг тодорхойлно.

2 ДУГААР ЗҮЙЛ. ФХА ГРУППИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ

2.1. ФХА группийн харьяа байгууллагууд нь Монгол Улсад хуулийн этгээдийн эрх, эрх зүйн чадамжтай байх бөгөөд үүний хүрээнд гэрээ хэлэлцээр байгуулах, хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгө (газраас бусад) худалдан авах, түрээслэх, захиран зарцуулах, аль ч улсын харьяалалтай ажилтныг ажилд авах, түүнчлэн Монгол Улсад хууль тогтоомжийн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулах, энэхүү Хэлэлцээрт заасны дагуу өөрийн эрхэм зорилгыг биелүүлэхэд шаардлагатай аливаа арга хэмжээ, журмыг хэрэгжүүлэх боломжтой.

2.2. ФХА групп нь 2.1 дүгээр заалтад заасан бүх гүйлгээний хувьд мөн чанараараа, эсхүл тогтсон заншлын дагуу (байнгын бус оршин суугчтай байгуулсан гэрээ, гадаадын бараа, үйлчилгээ авах, олон улсын санхүүгийн үүрэг гэх мэт) гадаад валютаар (тэр дундаа евро, эсхүл ам.доллар) төлөх ёстой гүйлгээнээс бусад тохиолдолд мөнгөн үүргийг Монгол Улсын үндэсний валютаар барагдуулахын тулд бүхий л хүчин чармайлтаа гаргана.

3 ДУГААР ХЭСЭГ. ФХА ГРУППИЙН МОНГОЛ УЛСАД ЯВУУЛЖ БОЛОХ ЗӨВШӨӨРӨГДСӨН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

3.1. Монгол Улс дахь ФХА-ын үйл ажиллагаа болон санхүүжүүлэх төсөл, байгууллагыг сонгох үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын Засгийн газрын тухайн үед мөрдөгдөж буй богино, дунд, урт хугацааны хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгүүдэд тодорхойлсон тэргүүлэх чиглэлүүдээр зохицуулагдана.

3.2. ФХА групп нь энэхүү Хэлэлцээрийн оршил хэсэгт заасан Талуудын харилцан тохиролцсон үүрэг болон Хэлэлцээрийн зүйл, заалтын дагуу хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлнэ. Тодруулбал:

- а) Монгол Улсад төрийн эрх бүхий байгууллагууд, улсын болон хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжүүд, түүнчлэн дотоод, гадаад болон олон улсын хувийн, эсхүл улсын холбоод, байгууллагууд, мөн Монгол Улсад төвтэй аливаа хуулийн этгээд, түүний дотор банк, санхүүгийн байгууллагуудад евро, ам.доллар, эсхүл Талуудын тохиролцсон бусад валютаар зээл, буцалтгүй тусламж, баталгаа хэлбэрээр санхүүгийн дэмжлэг, мөн санхүүгийн болон техникийн туслалцааны аливаа хэлбэрийг үзүүлэх;
- б) Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомж, зохицуулалтын шаардлагын дагуу аливаа борлуулагчаас бүх төрлийн компанийн хувьцааг худалдан авах, хөрөнгө оруулалтын санд хөрөнгө оруулж хувь эзэмших, мөн тухайн хувь эзэмшлээ шилжүүлэх, эсхүл худалдан борлуулах;

- с) Улсын болон хувийн хэвшлийн этгээдүүдэд зөвлөх үйлчилгээ, техникийн туслалцаа, сургалт, судалгааны үйлчилгээ үзүүлэх, эсхүл бараа нийлүүлж, ажил гүйцэтгэх.

3.3. Дээр дурдсан үйл ажиллагаа бүр нь тухайн үйл ажиллагаа, эсхүл гүйцэтгэлд хамаарах талуудын үүрэг, амлалтыг тодорхойлсон тусгайлсан гэрээний дагуу зохицуулагдана. Тал бүр өөрийн улсын дотоодын хууль тогтоомж, дүрэм журмын дагуу тухайн гэрээний хүчин төгөлдөр байдал, эсхүл хүчин төгөлдөр болохыг хангахад шаардлагатай аливаа албан ёсны журмыг хөнгөвчлөхийн тулд бүхий л хүчин чармайлтаа гаргах үүрэг хүлээнэ.

3.4. Энэхүү Хэлэлцээрийн 3.2 (а) заалтад заасан санхүүгийн туслалцаа, тухайлбал зээл, баталгаа, буцалтгүй тусламжийн гэрээг хэрэгжүүлэх зорилгоор ФХА-аас Монгол Улсад байгуулсан санхүүжилтийн гэрээнүүд нь Франц Улсын хуулиар зохицуулагдана.

3.5. ФХА группийн Монгол Улс дахь үйл ажиллагааг 3.2 дугаар заалтын дагуу зөвшөөрсөн тул нэмэлт зөвшөөрөл шаардахгүй. Чингэхдээ Монгол Улсад олгох Засгийн газрын зээлийн хувьд хүчин төгөлдөр болохын тулд Монгол Улсын Их Хурлаар урьдчилан соёрхон батлуулах шаардлага хэвээр үлдэнэ.

4 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛ. ФХА БОЛОН ПРОПАРКОГИЙН МОНГОЛ УЛС ДАХЬ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХЭЛБЭР

Энэхүү Хэлэлцээрийн 3.2 дугаар заалтын дагуу зөвшөөрөгдсөн ФХА болон Пропаркогийн үйл ажиллагаа, гүйцэтгэлийг Франц Улсад байрлах тэдгээрийн төв байрнаас шийдвэрлэж, хэрэгжүүлэх бөгөөд иймд тэдгээрийг хил дамнасан үйл ажиллагаа гэж үзнэ. Үүнтэй холбоотойгоор ФХА, Пропарко болон тэдгээрийн Төлөөлөгчийн газрууд (хэрэв байгаа бол) нь Монгол Улсад банк болон санхүүгийн бусад байгууллагын статусгүй байна.

5 ДУГААР ЗҮЙЛ. ВАЛЮТЫН ХӨРВҮҮЛЭГ БА ШИЛЖҮҮЛЭГ

5.1. Энэхүү Хэлэлцээрийн дагуу ФХА групп нь дараах эрхийг эдэлнэ:

- (i) Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт аль ч валютаар данс эзэмших;
- (ii) Монгол Улсын Засгийн газар болон ФХА групп өөрөөр тохиролцоогүй бол, ФХА группэд төлөх ёстой аливаа дүн, тухайлбал санхүүжилтийн үндсэн төлбөр болон хүүгийн буцаан төлөлт, хугацаа хэтрүүлсний хүү, дагалдах хураамж, түүнчлэн ФХА группийн Монгол Улс дахь үйл ажиллагааг хэрэгжүүлсэн буюу гүйцэтгэсний үр дүнд төлөгдөх бусад аливаа дүнг хөрвүүлэлт хийх өдөр Монголбанкнаас зарласан ханшид үндэслэн эрх бүхий банкнуудаар дамжуулан холбогдох ханшаар гадаад валютад хөрвүүлэх, мөн

(iii) энэхүү 5.1 дүгээр зүйлийн (ii)-д заасан гадаад валютаарх аливаа дүнг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээс гадагш чөлөөтэй шилжүүлэх.

5.2. ФХА группээс олгосон санхүүжилтийн үр шимийг хүртэгчид, тухайн санхүүжилтийн батлан даагчид болон хөрөнгө шилжүүлгийг хариуцаж буй зуучлагч банкнууд нь мөн адил 5.1 дүгээр заалтын давуу эрхийг эдэлнэ.

5.3. Зээлдэгчийн, эсхүл ФХА группээс олгосон санхүүжилтийн үр шимийг хүртэгчийн хүсэлтээр, аливаа санхүүгийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх явцад тухайн зээлдэгч, эсхүл үр шимийг хүртэгчийн Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт байрладаггүй ажил, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд төлбөрийг шууд шилжүүлэх эрхийг ФХА группэд олгоно.

5.4. Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулах албан ёсны эрх бүхий банкнууд нь дараах үйл ажиллагааг гүйцэтгэх эрхтэй:

(i) Монгол Улсын Засгийн газар болон ФХА групп өөрөөр тохиролцоогүй бол, ФХА группийн төлбөр төлөгчдөөс хүлээн авсан төгрөгийг хөрвүүлэлт хийх өдөр Монголбанкнаас зарласан ханшид үндэслэн эрх бүхий банкнуудаар дамжуулан холбогдох ханшаар евро, ам.доллар, эсхүл чөлөөтэй хөрвөх бусад валютад хөрвүүлэх, мөн

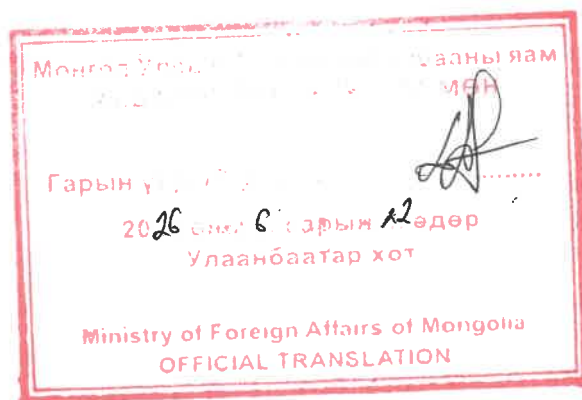
(ii) Тухайн гадаад валютыг ФХА группийн Франц Улс дахь, эсхүл гадаад дахь банкны данс руу шилжүүлэх.

5.5. Монгол Улс дахь банкнууд хөрвүүлэлт буюу шилжүүлэг хийхээс татгалзах, эсхүл хөрвүүлэлт, шилжүүлэг хийхэд хүрэлцэхүйц гадаад валютгүй байх, эсхүл ФХА группийн төгрөгийг хөрвүүлж, гадаад руу шилжүүлэх эрхгүй байснаас шалтгаалан ямар нэгэн байдлаар хөрвүүлэлт, шилжүүлэг хийгдээгүй тохиолдолд Монгол Улсын Засгийн газар нь өөрийн байгуулсан Засгийн газрын санхүүжилттэй холбоотойгоор холбогдох арга хэмжээг авч, аль болох түргэн хугацаанд, бүхий л хүчин чармайлтаа гаргаж (i) хөрвүүлэлт хийх өдөр Монголбанкнаас зарласан ханшид үндэслэн холбогдох ханшаар төгрөгийг гадаад валютад хөрвүүлэх бөгөөд (ii) энэхүү Хэлэлцээрийн дагуу Монголбанкаар дамжуулан тухайн валютын шилжүүлгийг ФХА группийн гадаад дахь банкны дансанд гүйцэтгэнэ.

6 ДУГААР ЗҮЙЛ. ТАТВАР

6.1. Дараах төрлийн татваруудыг чөлөөлөх боломжтой байна: (i) нэмэгдсэн өртгийн албан татвар (НӨАТ), (ii) тухайн зээлийн гэрээнд заасан гаалийн татвар.

Ийм татварын чөлөөлөлт нь зөвхөн төрийн санхүүжилтийн гэрээний хөрөнгөөр шууд санхүүжүүлсэн бараа, бүтээгдэхүүн, тоног төхөөрөмж, ажил болон үйлчилгээнд (зөвлөх үйлчилгээг оролцуулан) хамаарна.

Аливаа татварын чөлөөлөлт нь зөвхөн зээлийн гэрээнд заасан хэмжээгээр үйлчлэх бөгөөд тус гэрээг Монгол Улсын Их Хурал (Парламент) соёрхон баталсны дараа хэрэгжинэ. Доорх 6.2 дугаар заалтыг хөндөхгүйгээр, соёрхон баталсан зээлийн гэрээнд тодорхой зааснаас бусад өөр ямар ч татвар, хураамжийг чөлөөлөхгүй.

6.2. Орлого ба хөрөнгийн татварыг давхардуулж ногдуулахгүй байх, татвар төлөхөөс зайлсхийх явдлаас урьдчилан сэргийлэх тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын Конвенц (цаашид “Давхар татварын гэрээ” гэх)-ийн 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн (с)-д заасан зорилгоор ФХА болон Пропарког зээлийн байгууллага гэж үзнэ. Үүний дагуу, Монгол Улс нь Давхар татварын гэрээний дагуу ФХА болон Пропаркод төлсөн, эсхүл шилжүүлсэн хүү болон хураамжид татвар ногдуулахгүй.

6.3. Буцалтгүй тусламжаар санхүүжүүлсэн бүх бараа, бүтээгдэхүүн, тоног төхөөрөмж, эсхүл үйлчилгээ, тухайлбал 3.2 (с) заалтад заасан Экспертиз Францын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд зориулж худалдан авсан бараа, үйлчилгээ нь дотоодын хууль тогтоомжийн дагуу тогтоосон журмаар нэмэгдсэн, өртгийн албан татвар, гаалийн татвар болон бусад холбогдох хураамжаас чөлөөлөгдөнө.

6.4. Татварын зохицуулалтын хүрээнд ФХА группийн харьяа байгууллагууд болон тэдгээрийн Төлөөлөгчийн газар (ууд) нь Монгол Улсад байнгын төлөөлөгчийн газрын статусгүйд тооцно.

7 ДУГААР ЗҮЙЛ. ФХА ГРУППИЙН СУУРИН ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН ГАЗАР – АЖИЛТНЫ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДАЛ

7.1. ФХА группийн Монгол дахь Төлөөлөгчийн газар(ууд)

- (а) ФХА группийн харьяа байгууллагууд нь Монгол Улсын Засгийн газрын урьдчилан зөвшөөрснөөр Улаанбаатар хотод болон Монгол Улсын аль ч газарт нэг буюу хэд хэдэн төлөөлөгчийн газар (цаашид “Төлөөлөгчийн газар” гэх) нээх эрхтэй.
- (б) Монгол Улсын Засгийн газар нь аливаа Төлөөлөгчийн газрыг нээх болон үйл ажиллагаа эрхлэхэд Монгол Улсын дотоодын хууль тогтоомж, дүрэм журмын дагуу дэмжлэг үзүүлэх бөгөөд энэ нь энэхүү Хэлэлцээрийн дагуу олгогдсон эрх, давуу эрхэд нөлөөлөхгүй гэж ойлгоно.
- (в) ФХА группийн харьяа байгууллагуудын Монгол Улс дахь Төлөөлөгчийн газар (ууд) нь тэдгээрийн Монгол Улсад хэрэгжүүлж болох төслүүдийг тодорхойлох, эдгээр төсөлтэй холбоотой баримт бичгийг бэлтгэх, хэлэлцээ хийх, түүнчлэн тэдгээрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих үүргийг хүлээнэ.

ФХА группийн Төлөөлөгчийн газар (ууд) нь үйл ажиллагаагаа энэхүү Хэлэлцээрийн дагуу явуулна.

(г) Аливаа Төлөөлөгчийн газар нь дараах хөнгөлөлт, нөхцөлүүдийг эдэлнэ:

- Төлөөлөгчийн газар нь эдгээр зүйлсийг импортлох, эсхүл худалдан авахад гаалийн татвар болон холбогдох тохиолдолд НӨАТ-аас чөлөөлөгдөнө: (i) Төлөөлөгчийн газрын бүх Гадаад ажилчдын хувийн болон гэр ахуйн эд хогшил (үүнд тавилга, гэр ахуйн бараа болон тэдгээрийн хувийн хэрэгцээ, хэрэглээний бусад бараа, мөн Төлөөлөгчийн газрын Гадаад ажилтан бүрд нэг автомашин), (ii) энэхүү Хэлэлцээрийн дагуу Төлөөлөгчийн газарт зориулсан бүх тавилга, тоног төхөөрөмж, үүнд албаны автомашинууд;
- Дээр дурдсан тоног төхөөрөмж болон автотээврийн хэрэгслийг хожим нь Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт ийм татвараас чөлөөлөгдөх эрхгүй буюу ижил төстэй давуу эрх эдлээгүй хувь хүн, хуулийн этгээдэд худалдсан, эсхүл шилжүүлсэн тохиолдолд гаалийн татвар зэрэг бүх төрлийн татварыг төлнө;
- Төлөөлөгчийн газар, түүний байр, эд хөрөнгө болон бусад хөрөнгө нь нэгжлэг хийх, хураах, дайчлах, болон өмчлөх эрхийг албадан хураах явдлаас чөлөөлөгдөнө;
- Төлөөлөгчийн газрын албан захидал харилцаа, архив, түүнд хамаарах буюу түүний эзэмшилд байгаа бүх баримт бичиг халдашгүй дархан байх бөгөөд Монгол Улсын эрх бүхий байгууллагууд ФХА группийн урьдчилан өгсөн зөвшөөрөлгүйгээр Төлөөлөгчийн газрын байранд нэвтрэхгүй;
- ФХА группээс олгосон буюу удирдсан зээлийн гэрээ, буцалтгүй тусламж, эсхүл баталгаанаас үүдэлтэй өр, нэхэмжлэл болон бусад үүрэг хүлээлт нь ФХА групп, эсхүл түүний Төлөөлөгчийн газрын эсрэг чиглэсэн ямар ч хэлбэрийн хураан авах, битүүмжлэх, эсхүл албадан гүйцэтгэх аливаа арга хэмжээнээс бүрэн хамгаалагдана.

(д) Монгол Улсын Засгийн газар нь ФХА Групп, эсхүл түүний Төлөөлөгчийн газар (ууд)-ын хөрөнгө, санхүүг улсын өмч болгохгүй, хураан авахгүй байх, мөн ФХА групп, эсхүл түүний Төлөөлөгчийн газар (ууд) эдгээр хөрөнгө, санхүүгээ ашиглах боломжгүй болоход хүргэх аливаа арга хэмжээ авахгүй байх үүрэг хүлээнэ.

Хэрэв үндэслэл бүхий нийтийн ашиг сонирхлын үүднээс ийм арга хэмжээ авсан тохиолдолд ФХА группэд зохих нөхөн олговрыг хугацаа алдалгүй, чөлөөтэй хөрвөх валютаар олгоно. Санхүүгийн нөхөн олговрыг хараат бусаар тогтоосон зах зээлийн үнээр Талууд харилцан зөвшилцөж, хүлээн зөвшөөрнө.

- (е) Монгол Улсын Засгийн газрын хүсэлтээр, ФХА групп нь хамтын ажиллагааны болон үнэнч шударга зарчмын үүднээс Монгол Улс дахь өөрийн үйл ажиллагааны талаарх холбогдох мэдээллээр хангахыг эрмэлзэнэ.

7.2. ФХА группийн гадаад ажилчид

- (а) ФХА групп нь өөрийн Төлөөлөгчийн газар (ууд)-ын хэвийн, үр ашигтай үйл ажиллагаанд шаардлагатай гэж үзсэн Монгол Улсын харьяат бус бөгөөд Монгол Улсад оршин суух визгүй ажилчдын (цаашид “Гадаад ажилчид” гэх) тоо болон мэргэшлийн түвшнийг тогтооно.

ФХА групп нь гадаад ажилчдаа өвчлөл, жирэмслэлт, амаржсаны болон эцэг эх болох болох үеийн чөлөө, хөгжлийн бэрхшээл, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин, өндөр насны тэтгэвэр зэрэг эрсдэлээс хамгаалсан, Франц Улсын нийгмийн хамгааллын ерөнхий тогтолцоотой дүйцэхүйц хэмжээний байгууллагын нийгмийн даатгалын системээр шууд хангана.

Гадаад ажилчид нь Монгол Улсын нийгмийн хамгааллын тухай хууль тогтоомжид захирагдахгүй бөгөөд тухайлбал, Монгол Улсын нийгмийн даатгалын тогтолцоонд хамрагдах болон ажилтны хариуцах нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөхөөс чөлөөлөгдөнө.

Гадаад ажилчдын бүх цалин хөлс, нэмэгдэл тэтгэмж, зардлыг ФХА групп бүрэн хариуцах бөгөөд эдгээр нь Монгол Улсад хувь хүний орлогын албан татвар, бусад аливаа хэлбэрийн татвар, эсхүл нийгмийн даатгалын шимтгэлээс чөлөөлөгдөнө.

- (б) Монгол Улсын Засгийн газар нь гадаад ажилчид болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, үүнд тэдний эхнэр/нөхөр буюу хамтран амьдрагч, эцэг эх, өвөг эцэг, эмэг эх, хүүхдүүдийн Монгол Улсад нэвтрэх, байх, оршин суух, чөлөөтэй зорчих болон гарахтай холбоотой албан ёсны бүрдүүлэлтийг хөнгөвчилнө.

- (в) Монгол Улсын Засгийн газар нь гадаад ажилчид болон тэдний гэр бүлийн гишүүд, үүнд эхнэр/нөхөр буюу хамтран амьдрагч, эцэг эх, өвөг эцэг, эмэг эх, хүүхдүүдэд дараах хөнгөлөлт, нөхцөлүүдийг олгоно:

- Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт нэвтрэх зөвшөөрөл, олон удаа нэвтрэх виз олгох, мөн оршин суух зөвшөөрөл олгох;
- Монгол Улсад анх томилогдон ирж үүрэгт ажилдаа орох үед өөрсдийн хувийн болон гэр ахуйн эд хогшлыг татваргүйгээр импортлох эрх;
- Хувийн эд хөрөнгийг Монгол Улс руу оруулах буюу Монгол Улсаас гаргахад шаардлагатай чөлөөтэй шилжүүлэх аливаа зөвшөөрлийг олгох;

- Гадаад ажилтны эхнэр/нөхөр буюу хамтран амьдрагчид тухайн ажилтны виз, эсхүл нэвтрэх зөвшөөрлийн хугацаатай ижил хугацаагаар Монгол Улсад хөдөлмөр эрхлэх эрх бүхий ажлын зөвшөөрөл олгох.

(г) Монгол Улсын Засгийн газар нь гадаад ажилчдад зөвхөн албан үүргээ гүйцэтгэх явцдаа гаргасан үйлдэлд нь холбогдуулан шүүхийн халдашгүй дархан эрх олгоно. Энэхүү дархан эрх нь тэднийг Францын талын шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөхгүй.

7.3. ФХА группийн Монгол Улсын харьяат буюу Монгол Улсад байнга оршин суугч ажилчид

ФХА групп нь Монгол Улс дахь үйл ажиллагааныхаа хүрээнд Монгол Улсын хөдөлмөрийн тухай хууль болон нийгмийн хамгааллын тухай хууль тогтоомж, дүрэм журмын дагуу Монгол Улсын харьяат буюу байнга оршин суугч иргэдийг ажиллуулж болно.

7.4. Монгол Улс дахь түр хугацааны томилолтууд

ФХА групп нь Монгол Улс дахь үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэх зорилгоор түр томилолтын баг илгээх, эсхүл олон улсын зөвлөхүүдийг (цаашид “Түр хугацааны мэргэжилтнүүд” гэх) томилон ажиллуулж болно.

Монгол Улсын Засгийн газар нь ийм Түр хугацааны мэргэжилтнүүд буюу түр томилолтын багийн гишүүдийг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт нэвтрэх, байх, гарахтай холбоотой шаардлагатай зөвшөөрлийг цаг хугацаанд нь шуурхай авахад чиглэсэн холбогдох арга хэмжээг авна.

Монгол Улсын Засгийн газар нь түр томилолтын багийн гишүүдэд зөвхөн албан үүргээ гүйцэтгэх явцдаа гаргасан үйлдэлд нь холбогдуулан шүүхийн халдашгүй дархан эрхийг олгоно. Энэхүү дархан эрх нь тэднийг Францын талын шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөхгүй.

8 ДУГААР ЗҮЙЛ. ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

8.1. ФХА группийн үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэхтэй холбоотой албан ёсны бүрдүүлэлт, журмыг хөнгөвчлөх зорилгоор Монгол Улс нь энэхүү Хэлэлцээрийг шуурхай бөгөөд бүрэн хэрэгжүүлэх боломжийг олгох үүднээс шаардлагатай бүх мэдээллийг дотоодын хууль тогтоомж, дүрэм журмын дагуу тус группийн харьяа байгууллагуудад хүргүүлэх бөгөөд үүний тулд шаардлагатай бүхий л арга хэмжээг авна.

8.2. Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн ФХА групп нь Монгол Улсын аливаа эрх бүхий байгууллагууд, албан тушаалтан болон төрийн захиргааны аль ч байгууллагад энэхүү Хэлэлцээрийг иш татах, эсхүл хуулбарыг нь үзүүлэх

хэлбэрээр танилцуулж болно. ФХА группийн аливаа харьяа байгууллагаас санхүүжилт авч буй үр шимийг хүртэгчид, эсхүл түүний хамтран гэрээ байгуулагч талуудад энэхүү Хэлэлцээрт заасан эрхийг хэрэгжүүлэхийг шаардах боломжийг олгох үүднээс холбогдох байгууллагуудад үзүүлэх зорилгоор Хэлэлцээрийн хуулбарыг тухайн үр шимийг хүртэгчид, эсхүл хамтран гэрээ байгуулагчдад дамжуулах эрхийг ФХА группэд олгоно.

9 ДҮГЭЭР ЗҮЙЛ. ХЭЛЭЛЦЭЭР ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР БОЛОХ, ХҮЧИНТЭЙ БАЙХ ХУГАЦАА, ЦУЦЛАХ БОЛОН НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ

9.1. Хүчин төгөлдөр болох

Талууд энэхүү Хэлэлцээрийг хүчин төгөлдөр болгоход шаардагдах дотоодын хууль тогтоомжийн шаардлагыг бүрэн хангасан тухайгаа нөгөө талдаа бичгээр мэдэгдэх бөгөөд хамгийн сүүлийн мэдэгдлийг хүлээн авсан өдрөөс хойших хоёр дахь сарын эхний өдрөөс эхлэн Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болно.

Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болмогц Монгол Улсын Засгийн газар нь Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Дүрмийн 102 дугаар зүйлийн дагуу уг Хэлэлцээрийг НҮБ-ын Нарийн бичгийн дарга нарын газарт бүртгүүлэх ажлыг гүйцэтгэнэ. НҮБ-ын Нарийн бичгийн дарга нарын газраас баталгаажуулалтыг хүлээн авмагц НҮБ-ын бүртгэлийн дугаарыг дамжуулах замаар Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газарт тус бүртгэлийн талаар мэдээлнэ.

Энэхүү Хэлэлцээр нь ФХА группийн харьяа байгууллагуудаас Монгол Улсын Засгийн газрын зөвшөөрлөөр Монгол Улсад байгуулсан, одоо хэрэгжиж буй гэрээнүүдэд, мөн энэхүү Хэлэлцээрийн 3.2 дугаар заалтад л зөвшөөрсөн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх хүрээнд нэгэн адил үйлчилнэ.

9.2. Хэлэлцээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

Талууд бичгээр харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр энэхүү Хэлэлцээрт хэдийд ч нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно. Аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг Талууд хүчин төгөлдөр болгоход шаардлагатай дотоодын хууль тогтоомжийн шаардлагыг гүйцэтгэсний дараа хүчин төгөлдөр болох бөгөөд энэхүү Хэлэлцээрийн салшгүй хэсэг байна.

9.3. Маргааныг шийдвэрлэх

Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах, эсхүл хэрэгжүүлэх, түүний боломжит нэмэлт хэлэлцээрүүд, эсхүл ФХА групп, Төлөөлөгчийн газар (ууд)-тай холбоотой аливаа асуудал, эсхүл энэхүү Хэлэлцээртэй холбоотойгоор Монгол Улсын Засгийн газар болон Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн

газар хоорондын харилцаанаас үүдэн гарсан Талуудын хоорондох аливаа маргааныг дипломат шугамаар Талууд шууд хэлэлцээ хийх замаар найрамдлын журмаар шийдвэрлэнэ.

9.4. Хүчинтэй байх хугацаа болон цуцлах

Энэхүү Хэлэлцээрийг тодорхойгүй хугацаагаар байгуулав. Аль нэг Тал нөгөө Талдаа дипломат шугамаар зургаан (6) сарын өмнө бичгээр мэдэгдэл өгөх замаар Хэлэлцээрийг хэдийд ч цуцалж болно. Ийм нөхцөлд мэдэгдлийг хүлээн авсан өдрөөс хойш зургаан (6) сарын хугацаа өнгөрсний дараа Хэлэлцээр дуусгавар болно. Энэхүү Хэлэлцээрийн хүчинтэй хугацаа дуусгавар болсон нь Хэлэлцээрийн хүрээнд эхлүүлсэн тодорхой үйл ажиллагааны хэрэгжилтэд нөлөөлөхгүй бөгөөд тэдгээр үйл ажиллагаа холбогдох гэрээний дагуу бүрэн дуусах хүртэл үргэлжилнэ.

..... хотноо оны сарын -ны өдөр монгол, франц, англи хэлээр тус бүр гурван эх хувь үйлдэв. Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлахад зөрүү гарвал англи хэл дээрх эх бичвэрийг удирдлага болгоно.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ
ТӨЛӨӨЛЖ

БҮГД НАЙРАМДАХ ФРАНЦ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ

Монгол Улсын Гадаад харилцааны яам
АЛБАН ЁСНЫ ОРЧУУЛГА МӨН

Гарын үсэг /Signature:

2026 оны 6 сарын 22 өдөр
Улаанбаатар хот

Ministry of Foreign Affairs of Mongolia
OFFICIAL TRANSLATION

ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсад Францын хөгжлийн агентлагийг үүсгэн байгуулах, үйл ажиллагааг нь зохицуулах тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийн тухай

I. Монгол Улсын хөгжлийн бодлогын зорилт, арга хэмжээтэй нийцэж буй байдал

Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 4.4.2.5-д “Гуравдагч хөршийн бодлогын хүрээнд түншлэлийн харилцааг өргөжүүлэн, эдийн засгийн хамтын ажиллагааг бэхжүүлж, бусад улстай харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх чиглэлээр идэвхтэй ажиллана” гэж, Монгол Улсыг 2026-2030 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 7.6.1.3-т “Гадаад улс орнуудтай харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ” гэж тус тус заасан.

Дэлхийн эдийн засаг, геополитикийн тодорхойгүй байдал жилээс жилд нэмэгдэж нэмэгдэж буй өнөө цагт олон улсын хамтын нийгэмлэгийн эв санааны нэгдэл, бүс нутгийн эдийн засгийн интеграци, түүнчлэн хоёр болон олон талт эдийн засгийн хамтын ажиллагааны ач холбогдол улам бүр өсөж байна.

Иймд Монгол Улсын Засгийн газраас гадаад эдийн засгийн нөлөөллөөс үүдэх эрсдэлийг бууруулах, урт болон дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгүүдэд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сөрөг нөлөөллийг сааруулах, ногоон эдийн засгийг хөгжүүлэх, хотжилт болон дэд бүтцийн тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх зорилтыг хэрэгжүүлэхэд олон улсын болон хоёр талт хөгжлийн түнш байгууллагын санхүүгийн дэмжлэг, эдийн засгийн үр ашигтай хамтын ажиллагааг чухал арга хэрэгсэлд тооцон ажиллаж байна.

Энэ хүрээнд Монгол Улсын Ерөнхийлөгч У.Хүрэлсүхийн 2023 оны 10 дугаар сарын 10-14-ний өдрүүдэд Франц Улсад хийсэн төрийн дээд хэмжээний айлчлалын мөрөөр Францын хөгжлийн агентлаг (ФХА)-ийг Монгол Улсад байгуулах тухай, үйл ажиллагааг нь зохицуулах тухай Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг байгуулахаар холбогдох бэлтгэл ажлыг хангаад байна.

II. Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн төслийн тухай ерөнхий мэдээлэл

Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 9.3-т “Хоёр болон олон талт олон улсын гэрээний монголын талын төслийг уг гэрээгээр зохицуулах асуудлыг эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага хариуцан, шаардлагатай бол холбогдох бусад байгууллагатай хамтран боловсруулж, олон улсын гэрээний нөгөө тал, эсхүл бусад

талтай олон улсын гэрээний төслийн талаар хэлэлцээ хийж, олон улсын гэрээний төслийг эцэслэн тохиролцоно” хэмээн заасан.

Энэ хүрээнд Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас хэлэлцээрийн төсөл дэх зарчмын зөрүүтэй саналыг зөвшилцөх зорилгоор Францын талтай 2025 оны 4 дүгээр сар болон 9 дүгээр сард тус тус урьдчилсан хэлэлцээ хийсэн болно. Мөн хэлэлцээрийн төслийг эцэслэн боловсруулах зорилгоор Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2026 оны 2 дугаар сарын 11-ний өдрийн А/30 дугаар тушаалаар Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Сангийн яам, Гадаад харилцааны яам болон Монголбанкны төлөөллөөс бүрдсэн ажлын хэсгийг байгуулсан. Улмаар Францын талтай 2026 оны 3 дугаар сарын 03-04-ний өдрүүдэд албан ёсны хэлэлцээг зохион байгуулж, төслийг эцэслэн тохиролцсон болно.

Хэлэлцээрийн төсөл нь нийт 9 зүйл, 28 заалтаас бүрдэх бөгөөд уг баримт бичгээр хоёр улсын Засгийн газрын харилцан эдлэх эрх, хүлээх үүрэг, ФХА-ын Монгол Улс дахь хууль эрх зүйн статус, албан татвар, түүнтэй адилтгах бусад төлбөрөөс чөлөөлөгдөх нөхцөл, Монгол Улсад хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хэлбэр, зохих хүрээ, ФХА-ын суурин болон томилогдсон ажилтнуудын эрх ямба, хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг хангах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах, маргаан шийдвэрлэх зэрэг асуудлыг зохицуулна.

Хэлэлцээрийн хүрээнд ФХА Монгол Улсад суурин төлөөлөгчийн газраа байгуулахтай холбогдуулан төлөөлөгчийн газрын ажилтнуудад дархан эрх, эрх ямба олгох асуудлыг Монгол Улсад мөрдөгдөж буй нийтлэг жишгээр буюу бусад улс орнуудын хөгжлийн агентлагуудтай байгуулсан хэлэлцээрийг үндэслэн тусгав. Түүнчлэн ФХА төсөл, арга хэмжээ хэрэгжүүлэхэд татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт олгох эсэх асуудлыг холбогдох зээлийн гэрээнд тухай бүрд нь тусгаж, Улсын Их Хурлаар соёрхон батлуулснаар хүчин төгөлдөр хэрэгжихээр тусгасан.

III. Хэлэлцээрийг байгуулснаар үүсэх ач холбогдол

Энэхүү хэлэлцээрийг байгуулснаар ФХА нь Монгол Улс дахь төлөөлөгчийн газраараа дамжуулан Монгол Улс, Франц Улсын санхүүгийн болон техник туслалцааны хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, Монгол Улсын хувийн хэвшлийн салбар дах хөрөнгө оруулалтыг дэмжих, аж ахуйн нэгжүүдэд туслалцаа үзүүлэх, хоёр талын эдийн засгийн хамтын ажиллагааг идэвхжүүлэх боломж бүрдэнэ.

Түүнчлэн Монгол Улстай хамтран хэрэгжүүлэх түншлэлийн стратегийг тохиролцож, Засгийн газраас дэвшүүлж буй бодлогод нийцсэн төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлж, хөгжлийн зорилтуудыг урагшлуулахад хувь нэмэр оруулна.

Ялангуяа ФХА нь тухайн улс оронд нэн тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх төслүүдийг санхүүжүүлдэг төдийгүй сүүлийн жилүүдэд нийт хөрөнгө оруулалтын 50-иас дээш хувийг уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицоход чиглэсэн төслүүдэд зарцуулж байна. Мөн төлөөлөгчийн газар нь хоёр улсын хооронд хамтран хэрэгжүүлж буй төслийн хэрэгжилтэд хяналт тавих эрхтэй бөгөөд ингэснээр Франц Улсын санхүүжилтээр Монгол Улсад хэрэгжүүлэх төслүүдийн хэрэгжилтийг сайжруулах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх давуу талтай юм.

Түүнчлэн ФХА-ийн хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилт нь “нөхцөлгүй зээл” (untied aid) буюу францын талын гаралтай бараа, бүтээгдэхүүнийг заавал авах шаардлага тавьдаггүй онцлогтой. Ингэснээр худалдан авах ажиллагааг олон улсын өрсөлдөөнт тендерийн журмын дагуу явуулах бөгөөд дотоодын болон гадаадын компаниуд чөлөөтэй оролцох боломж бүрдэнэ.

IV. Францын хөгжлийн агентлагийн тухай

Бүгд Найрамдах Франц Улсын хөгжлийн албан ёсны тусламжийн бодлогыг тус улсын Ерөнхий сайдаар ахлуулсан Олон улсын хамтын ажиллагаа, хөгжлийн асуудлаарх яам хоорондын хороо (Interministerial Committee for International Cooperation and Development, CICID) тодорхойлдог. Тус хороогоор хэлэлцэгдэн гарсан шийдвэр, саналыг хэрэгжүүлэх асуудлыг Франц Улсын холбогдох яамд болон ФХА хариуцдаг байна.

ФХА нь Франц Улсын хөгжлийн албан ёсны тусламжийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, дэлхийн нийтэд уур амьсгал, биологийн олон янз байдал, эрчим хүч, боловсрол, хот байгуулалт, эрүүл мэнд, засаглал зэрэг салбаруудын хөгжлийг дэмжих замаар тогтвортой хөгжлийн зорилтуудыг хангах зорилготой 1941 онд байгуулагдсан Францын Засгийн газрын харьяа хөгжлийн санхүүжилтийн байгууллага юм. Өдгөө групп хэлбэртэйгээр өөрийн харьяа байгууллагууд болох техникийн хамтын ажиллагааны “Экспертиз Франц” болон хувийн хэвшлийн “Пропарко” агентлагаар дамжуулан дэлхийн 150 гаруй орнуудад үйл ажиллагаа явуулж байна.

“Экспертиз Франц” агентлаг нь Францын төрийн байгууллагууд болон Европын холбоо, түүний гишүүн улс орнуудтай нягт хамтран ажиллаж, түнш орнуудын Засгийн газрын бодлогыг дэмжихэд буцалтгүй тусламж болон техникийн туслалцаа үзүүлдэг. Тус агентлаг нь 2024 оны байдлаар дэлхийн 147 оронд 388.0 сая еврогийн санхүүжилт бүхий 350 гаруй төсөл хэрэгжүүлсэн байна.

“Пропарко” агентлагийн хувьд гол төлөв дэд бүтэц, сэргээгдэх эрчим хүч, хөдөө аж ахуйн бизнес, санхүүгийн байгууллага, эрүүл мэнд, боловсрол зэрэг салбаруудад хувийн хэвшлийн салбарыг хөгжүүлэх зорилгоор хөрөнгө оруулалт хийдэг. Мөн хөгжиж буй орнуудын үндэсний компаниуд, томоохон төслүүдэд хөрөнгө оруулалт хийхээс гадна тогтвортой хөгжлийн зорилтыг хэрэгжүүлэхэд хувийн хэвшлийн оролцоог нэмэгдүүлэхэд анхаардаг. Тухайлбал, эдийн засгийн тогтвортой өсөлт, ядуурлыг бууруулах зорилтын хүрээнд ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, өрхийн орлого нэмэгдүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлттэй тэмцэхэд чиглэсэн үйл ажиллагаа эрхэлдэг компани, аж ахуй нэгжүүдийг дэмжиж ажилладаг.

“Пропарко” нь 2011 оноос хойш Монгол Улсад тогтвортой хөгжил, ногоон болон хүртээмжтэй өсөлтийг дэмжих чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байсан туршлагатай болно. Өнөөдрийн байдлаар нийт 7 санхүүжилтийн төсөл хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд:

- 2011 онд “Сүү” ХК-д 2.0 сая ам.долларын урт хугацааны зээл олгож, Дэлхийн банкны Олон улсын санхүүгийн корпорац болон Бельгийн хөгжиж буй

орнуудад зориулсан хөрөнгө оруулалтын компани (BIO)-тай хамтран нийт 6.0 сая ам.долларын санхүүжилтээр сүү бэлтгэлийн сүлжээг өргөтгөх, үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэхэд дэмжлэг үзүүлсэн.

- 2016 онд Салхитын 50 МВт-ын салхин цахилгаан станцын төсөлд Голландын бизнес эрхлэлтийн хөгжлийн банк (FMO)-аар дамжуулан 5.2 сая еврогийн зээл олгосон.
- 2021 онд Хаан банканд жижиг дунд үйлдвэрлэл болон уур амьсгалын дэмжих чиглэлээр 30.0 сая ам.долларын зээл (5 ба 7 жилийн хугацаатай) олгосон. Энэ санхүүжилт нь 120.0 сая ам.долларын олон улсын хамтарсан санхүүжилтийн нэг хэсэг байсан.
- 2024 онд Хаан банкнаас гаргасан Монголын анхны нийгмийн бондод 30.0 сая ам.долларын хөрөнгө оруулалт хийсэн. Үүний 70 хувь нь жижиг дунд үйлдвэрлэл, үлдсэн 30 хувь нь хямд өртөгтэй орон сууцны төслүүдэд зориулагдсан.
- 2013–2024 онд Хас банканд нийт 55.0 сая ам.долларын гурван удаагийн зээл олгосон бөгөөд 2024 олгосон 25.0 сая ам.долларын зээлийг жендерийн болон ногоон төслүүдэд чиглүүлсэн.
- 2025 онд Олон улсын санхүүгийн корпорацтай хамтран Голомт банканд 30.0 сая ам.долларын санхүүжилт олгож, үүний 60 хувийг ногоон болон усны чиглэлийн төслүүдэд, 40 хувийг нь жижиг дунд үйлдвэрлэл, ялангуяа эмэгтэй бизнес эрхлэгчдэд чиглүүлсэн.

---oOo---

**МОНГОЛ УЛСАД ФРАНЦЫН ХӨГЖЛИЙН АГЕНТЛАГИЙГ ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ,
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ НЬ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
БҮГД НАЙРАМДАХ ФРАНЦ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХООРОНДЫН
ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙГ СОЁРХОН БАТАЛСНААР МОНГОЛ УЛСАД ҮЗҮҮЛЭХ ҮР НӨЛӨӨ,
ҮР ДАГАВРЫН ТАЛААРХ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ**

Нэг. Эерэг үр нөлөөний талаар

1.1.Эрх зүйн үр нөлөө:

- Францын хөгжлийн агентлаг нь Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газрын харьяанд хөгжлийн албан ёсны тусламжийн бодлогыг хэрэгжүүлдэг байгууллага бөгөөд Монгол Улсад байнгын төлөөлөгчийн газартай болж, албан ёсны олон улсын эрх зүйн статус бүхий хамтын ажиллагааны үндэс бүрдэнэ.
- Хоёр тал урт хугацаанд тогтвортой хамтран ажиллахад дэмжлэг үзүүлэх эрх зүйн зохицуулалт бүрдэх бөгөөд Францын хөгжлийн агентлагаар дамжуулан үзүүлэх Францын Засгийн газрын санхүүгийн болон техникийн туслалцааг шууд, харилцан уялдаатай хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ. Мөн төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн гэрээг хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчин тодорхой болж, ил тод байдал, хяналт сайжирна.

1.2.Санхүү, эдийн засгийн үр нөлөө:

- Монгол Улсад Францын хөгжлийн агентлагийн хөнгөлөлттэй зээл, буцалтгүй тусламж, техникийн туслалцаа болон хувийн хэвшлийн санхүүжилт нэмэгдэж, тэргүүлэх ач холбогдол бүхий төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд санхүүжилтийн боломж өргөжнө. Тухайлбал, эхний жилүүдэд тус агентлаг жил бүр 50.0 сая еврогийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийг манай улсын тэргүүлэх салбаруудад хуваарилахад бэлэн байгаагаа илэрхийлсэн бөгөөд энэ нь улсын төсвийн дарамтыг бууруулах, урт хугацааны хөгжлийн төслүүдийг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх ач холбогдолтой.
- Францын хөгжлийн агентлагаас үзүүлэх санхүүжилтийн хэлбэр нь 5-20 жилийн хугацаатай хөнгөлөлттэй зээлийн эх үүсвэр, техникийн туслалцаа, буцалтгүй тусламж, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалт, түүнчлэн холимог санхүүжилт зэрэг олон төрөлтэй байна.
- Төлөөлөгчийн газар байгуулагдсанаар Францын хөгжлийн агентлагийн ажилтнууд Монгол Улсад байршин ажиллах нөхцөл бүрдэх бөгөөд энэ нь төслийн хэрэгжилтийг шууд хянан дэмжих, хугацаанд нь гүйцэтгэх боломжийг нэмэгдүүлж, хөрөнгө оруулалтын үр ашигт эерэг нөлөө үзүүлэх чухал хүчин зүйл болно.
- Хувийн хэвшлийн санхүүжилтийн урсгал, хүртээмж нэмэгдэх нь дотоодын санхүүгийн зах зээлийг идэвхжүүлж, ажлын байр бий болгох, эдийн засгийн өсөлтийг дэмжихэд эерэг нөлөө үзүүлнэ.

1.3.Институтийн болон хамтын ажиллагааны үр нөлөө:

- Францын хөгжлийн агентлаг Монгол Улсад байнгын ажиллагаатай байснаар байгууллагын бодлого, хөтөлбөр, санхүүжилтийн механизмыг илүү үр дүнтэй, уялдаатай, шуурхай хэрэгжүүлэх боломж бүрдэнэ.
- Францын хөгжлийн агентлагийн техникийн туслалцааны хүрээнд улсын хэмжээнд төрийн байгууллагуудын чадавхыг бэхжүүлэх, бодлогын зөвлөмж боловсруулах, сургалт зохион байгуулах, мониторинг, үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгох боломж нэмэгдэнэ. Улмаар Монгол Улсын урт, дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлого төлөвлөлтөд эергээр нөлөөлнө.

1.4. Олон улсын хамтын ажиллагааны үр нөлөө:

- Бүгд Найрамдах Франц Улстай хөгжлийн түншлэлийн хамтын ажиллагааг гүнзгийрүүлэх нь Монгол Улсын гуравдагч хөршийн бодлогыг эдийн засгийн агуулгаар баяжуулан хөгжүүлж, Европын Холбоо болон олон улс, бүс нутгийн түвшний манлайлал, хамтын ажиллагаа бэхэжнэ.
- Францын хөгжлийн агентлаг нь олон улс, бүс нутгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулдаг хөгжлийн мандаттай байгууллага тул бусад түншүүдтэй хамтран Монгол Улсын хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтэд илүү идэвхтэй, үр дүнтэй дэмжлэг үзүүлэх боломж бүрдэнэ. Ялангуяа Монгол Улс дахь бусад хөгжлийн түншүүдтэй хамтарсан болон холимог санхүүжилттэй (blended finance) хөгжлийн томоохон төслүүдийг хэрэгжүүлэх катализатор болно.
- Францын хөгжлийн агентлагийн тэргүүлэх чиглэл нь уур амьсгалын өөрчлөлт, эрчим хүчний шилжилт, тогтвортой дэд бүтэц, орон нутгийн хөгжил, ойн аж ахуй, хөдөө аж ахуйн салбар зэрэг байдаг тул Монгол Улсын олон улсын өмнө хүлээсэн уур амьсгалын өөрчлөлтийн эсрэг амлалт, үндэсний хэмжээний ногоон хөгжлийн бодлогыг бодитоор хэрэгжүүлэхэд олон улсын чухал тулгуур түнш болох юм.

1.5. Нийгэм, орон нутгийн үр нөлөө:

- Тус агентлагийн санхүүжилт нь хотжилтын тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэхээс гадна орон нутгийн тогтвортой хөгжил, мал аж ахуй, газар тариалан, ойн аж ахуйн салбарт чиглэдэг. Энэ хүрээнд малчид, тариаланчид, жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд зориулсан хөнгөлөлттэй зээл, инновацын шийдэл бүхий төслүүд нэмэгдэнэ.
- Зорилтот бүлгүүд, эмэгтэйчүүдийн бизнес болон байгаль орчинд ээлтэй үйлдвэрлэлийг дэмжсэн хөтөлбөрүүд нэмэгдсэнээр орон нутгийн хөгжлийн тэгш бус байдал багасаж, ядуурлыг бууруулах, нийгмийн хүртээмжтэй хөгжлийг хангах бодит үр нөлөө тусна.

Хоёр. Дүгнэлт

Монгол Улсад Францын хөгжлийн агентлагийг үүсгэн байгуулах, үйл ажиллагааг нь зохицуулах тухай хэлэлцээрийг соёрхон батлах нь Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн зорилтыг биелүүлэх, ялангуяа нийгэм, эдийн засгийн үр ашиг бүхий хөгжлийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх, хувийн хэвшлийн санхүүжилт, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэхэд хувь нэмэр оруулах чухал алхам болох юм.

Хэлэлцээр соёрхон батлагдсанаар:

1. Хоёр улсын Засгийн газар хоорондын харилцаа олон улсын гэрээний дагуу баталгаажиж, цаашдын төсөл, арга хэмжээг тогтвортой, шуурхай хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчин бүрдэнэ.
2. Францын хөгжлийн агентлаг болон түүний харьяа байгууллагуудын урт хугацааны, уян хатан санхүүжилтийн эх үүсвэр нэмэгдэнэ.
3. Францын хөгжлийн агентлаг суурин төлөөлөгчийн газраараа дамжуулан төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэлд тогтмол хяналт тавьж, удирдлагаар хангах тул санхүүжилтийн ашиглалт, ил тод байдал болон төслийн үр өгөөж сайжирна.
4. Мал аж ахуй, газар тариалан, уур амьсгалын өөрчлөлтөд тэсвэртэй байдлыг хангах чиглэлээр инновац шингэсэн төслүүд хэрэгжиж, орон нутгийн иргэдийн амьжиргааг дээшлүүлэн, бүс нутгийн тэнцвэртэй хөгжлийг хангана.
5. Хувийн хэвшлийн санхүүжилтийн боломж, хөрөнгө оруулалтын урсгалыг нэмэгдүүлнэ.

---o0o---

МОНГОЛ УЛСАД ФРАНЦЫН ХӨГЖЛИЙН АГЕНТЛАГИЙГ ҮҮСГЭН БАЙГУУЛАХ,
 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ НЬ ЗОХИЦУУЛАХ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
 БҮГД НАЙРАМДАХ ФРАНЦ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХООРОНДЫН
 ХЭЛЭЛЦЭЭРИЙН ТӨСЛИЙГ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ХОЛБОГДОХ БАЙНГЫН
 ХОРООДТОЙ ЗӨВШИЛЦӨХ АЖЛЫН ХЭСГИЙН БҮРЭЛДЭХҮҮН

2026.06.25

Д/д	Овог нэрс	Албан тушаал	Утасны дугаар
1	Жадамбын Энхбаяр	Монгол Улсын Тэргүүн шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд	-
2	Даваадашийн Дүгэрсүрэн	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бодлогын газрын Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны хэлтсийн дарга	99001772
3	Дашнямын Ариунбилэг	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Хууль, эрх зүйн хэлтсийн дарга	88019981
4	Дашбалжирын Нарантуяа	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бодлогын газрын ахлах мэргэжилтэн	88661175
5	Тамирын Зэндмэнэ	Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Худалдаа, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бодлогын газрын Эдийн засгийн хамтын ажиллагааны хэлтсийн мэргэжилтэн	99266226
6	Готовсүрэнгийн Борхүү	Монголбанкны Банкны хяналт шалгалтын газар, Банкны бодлогын хэлтсийн захирал	89000256